

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

2012 YILLIK RAPOR

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Banka'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemek” olup,

“Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak” ile yükümlüdür.

© KKTC Merkez Bankası, 2012

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

+90 392 - 611 5000

Fax

+90 392 - 228 2131

+90 392 - 228 5240

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun onayı ile hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Bu raporda yayımlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TL / TP	Türk Lirası
TMSFİF	Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para
\$ / Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları

B. TANIMLAR

Duran Değerler	:	Menkuller + Gayrimenkuller
Döner Değerler / Likit Aktifler	:	Kasa + Altın + Menkul Değerler Cüzdanı + Bankalar Nezdindeki Mevduat + Hariçteki Muhabirler
Mevduat Munzam Karşılıkları	:	Yasal Karşılıklar

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ

v-vi

BÖLÜM I
ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1-10

BÖLÜM II
İNSAN KAYNAKLARI

11-14

BÖLÜM III
POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

15-27

BÖLÜM IV
FİNANSAL TABLOLAR

28-34

BÖLÜM V
DÜZENLEMELER

35-36

BÖLÜM VI
TABLolar

37-54

ÖNSÖZ

*Gelişmiş ekonomileri kriz koşullarından çıkarmak adına küresel boyutta çok çeşitli para ve maliye politikası enstrümanlarının kullanıldığı bir yılı geride bıraktık. Finansman sıkıntısı yaşayan ülkelerin borçlarının ötelenmesi, ihtiyaç duyulan sektörlere doğrudan sermaye destekleri sağlanması, borçların ve borç faizlerinin üzerlerinin çizilmesi de dahil pek çok ciddi adımlar atılmasına rağmen beklenen neticelerinin alındığını söylemek henüz mümkün değil. Küresel anlamda para politikasının etkinlik alanının giderek daraldığı göz önünde bulundurulduğunda, **önümüzdeki dönemde** başta kriz yaşayanlar olmak üzere **krize yakalanmadan tedbir almak isteyen ülkelerin özellikle maliye alanında reform niteliğinde politikalar uygulamaları gerekmektedir.***

Bankacılık sektöründe yaşanan sıkıntıların bütün toplumu ve ekonomiyi ne ölçüde olumsuz yönde etkilediği konusunda yeterli gözlem ve tecrübelerimize sahibiz. Komşu ülkelerin yaşamakta olduğu sıkıntılardan gerekli derslerin alınması ve benzer durumlara düşmemek için yapılması gerekenlerin gecikmeden yapılması temennimizdir.

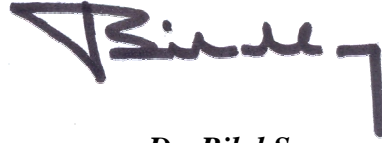
Söz konusu sorunlara ve Avrupa Birliği ülkelerindeki ekonomik daralmalara rağmen, 2012 yılında ekonomimizin yaklaşık yüzde 2,8 oranında büyüdüğü ifade edilmektedir. Bankamız, finans sektöründe istikrarı gözetmek suretiyle büyümeye yardımcı olmaktadır. Bu amaçlara hizmet etmek üzere sektörün likidite ihtiyaçları sağlanan imkanlar çerçevesinde karşılanmış, kredi genişlemesi devam etmiştir.

Önceki yıllarda olduğu gibi, 2012’de de finansal sistemin sağlamlığını tehdit eden kırılğanlıkların tespiti ve bu kırılğanlıklar dolayısıyla finansal istikrarsızlığa neden olabilecek potansiyel sistemik zafiyetlerin denetim ve gözetimi çalışmalarımız devam etmiştir. Bu dönemde tüm bankalar nezdinde gerçekleştirilen genel denetimlere ilaveten, krediler, sermaye artırımları ve belirli konulara ilişkin özel denetimlerimiz ve risk odaklı denetim çalışmalarımız sürdürülmüştür. Gözetim ve denetim çalışmalarına ilaveten, duyulan ihtiyaç doğrultusunda reeskont faizlerimizde, yasal karşılık oranlarımızda değişiklikler yapılmıştır ve yapılmaya devam edilecektir.

Öte yandan tüketici ve yatırımcı tercihlerinin doğurduğu yeni ihtiyaçlar ve buna göre geliştirilen finansal ürünler, yapısal değişiklik gereksinimini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle KKTC finans sektörünün yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında, yeni Bankacılık ve Bankacılık Sigorta Fonu Yasa tasarıları Bankamız tarafından hazırlanarak ilgili Bakanlıklarımıza gönderildi. “Borç ilişkilerinde Uygulanacak Kuralları Düzenleyen Yasa Tasarısı” başta olmak üzere, finans sektörünü ilgilendiren diğer mevzuat çalışmalarına da teknik düzeyde destek sağlandı.

Rezervlerin yönetimi, finansal istikrarın sağlanması ve sürdürülmesi ile yurt içi ve yurt dışı ödemelerin kesintisiz ve zamanında yapılması hedeflerine uygun olacak şekilde Bankamızca yürütülmektedir. Bu hedefe ulaşmada, ülke, Hazine ve bankacılık sektörü ihtiyaçları yanı sıra varlık - yükümlülük uyumu dikkate alınmaktadır. Güvenli yatırım, yüksek likidite ve getiri esaslarına göre yönetilen Bankamız rezervleri, aynı ilkeler doğrultusunda yönetilmeye devam edilecektir.

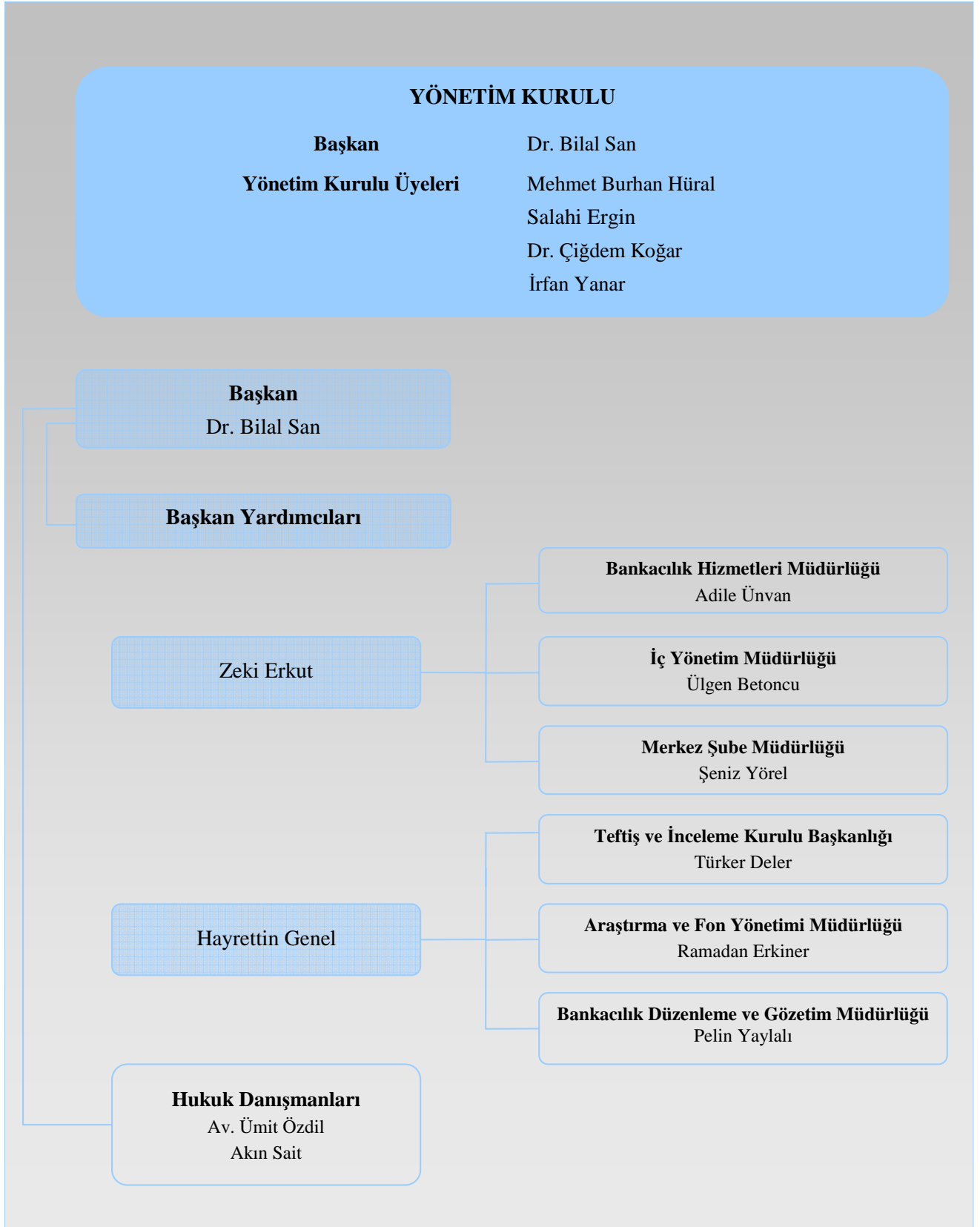
Bu çerçevede, Bankanın görev ve yetkilerinin yerine getirilmesiyle ilgili kararlar alan değerli Yönetim Kurulu üyelerimize, bu kararların hazırlık çalışmalarına ve uygulamasına katkı koyan mesai arkadaşlarıma, 2012 yılından daha başarılı bir yıl geçirmemiz temennisiyle birlikte, teşekkür ederim.

Dr. Bilal San
Başkan

BÖLÜM I
ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1. Organizasyon Şeması

KKTC Merkez Bankası'nın (Banka/Kurum) organizasyon ve yönetim yapısı, 41/2001 KKTC Merkez Bankası Yasası ve bu yasaya istinaden çıkarılan mevzuatla düzenlenmiştir.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı Yasa'nın 9. maddesine göre, Banka'nın organları/kurumsal yönetim yapısı Yönetim Kurulu, Başkanlık Makamı, İdare Merkezi ve Merkez Şube'den oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organıdır. Yönetim Kurulu üyelerinin atanmaları Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık süreler için yapılmaktadır. Görev süresi dolan üyelerin yeniden atanmaları mümkün olmaktadır.

Kurul, yasa ile kendine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere, en az üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

KKTC Merkez Bankası Başkanı, Yönetim Kurulu'nun da Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmaktadır.

Banka'nın Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Bilal San Yönetim Kurulu üyeleri ise M. Burhan Hüral, Salahi Ergin, Çiğdem Koğar ve İrfan Yanar'dır.

Soldan sağa; Zeki Erkut, Hayrettin Genel, Salahi Ergin, Dr. Bilal San, Dr. Çiğdem Koğar, M. Burhan Hüral, İrfan Yanar

KKTC Merkez Bankası

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 5. maddesinde Bankanın, 11. maddesinde Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri tanımlanmıştır.

Banka'nın bilançosu, kâr ve zarar hesabı, bütçesi ve faaliyet raporuna, kredilere, yasal karşılıklara, taşınmaz mallara ve personeline ilişkin konuları inceleyip karara bağlamak, Bankaca yapılabilecek diğer bankacılık hizmetlerini saptamak, KKTC Bankalar Yasası uyarınca bankaların denetimi ile ilgili olarak

gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usulleri belirlemek, uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususları tespit etmek Banka'nın yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Merkez Bankası'nın ve Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri izleyen sayfadaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Yetki ve Görevler	
Banka / Kurum	Banka Yönetim Kurulu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak. ➤ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak Merkez Bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek. ➤ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek. ➤ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak. ➤ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek. ➤ Para ve kredi hacmini düzenlemek. ➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek. ➤ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'nca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak. ➤ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak. ➤ Devletin bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak. ➤ Olağanüstü hallerde ve Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu'nun kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek. ➤ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak. ➤ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek. ➤ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek. ➤ Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak. ➤ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak. ➤ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak. ➤ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak. ➤ 41/2011 sayılı Yasa'nın 23. ve 24. maddelerinde yasal karşılıklar ve faiz oranları konularında belirtilen hususları saptamak. ➤ Merkez Bankası'nın bilanço, kâr ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak. ➤ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak. ➤ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak. ➤ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek. ➤ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak. ➤ Merkez Bankası personelini atamak ve Banka'yı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek. ➤ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak. ➤ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak. ➤ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek.

1.2.2 Başkanlık

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmakta ve Banka'nın üst düzey icra makamını temsil etmektedir.

Başkan

Başkan, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesini, Merkez Bankası'nın sevk ve idaresini ve Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini sağlamaktadır.

Başkan, Bakanlar Kurulu'nun onayıyla Başbakan tarafından atanmaktadır. Başkan'ın görev süresi beş yıl olup bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

Başkanlık görevini, 19 Aralık 2011 tarih ve K(II)1815 – 2011 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile atanan Dr. Bilal San yürütmektedir.

Dr. Bilal San
Başkan

Başkan Yardımcılığı

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla atanır. Görev süresi üç yıl olan Başkan Yardımcılarının, görev süreleri sonunda yeniden atanmaları mümkündür. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine verilecek birimleri gereği gibi yürütmekle mükelleftirler. Başkan'ın yokluğunda Başkan'a

vekâlet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı, Başkan'ın yetkilerini aynen kullanabilmektedir.

2012 yılsonu itibarıyla Başkan Yardımcılığı görevlerini, 21.04.2010 tarihinde görev süresi uzatılan Zeki Erkut ile 16.02.2012 tarihinde bu göreve atanan Hayrettin Genel yürütmektedir.

Zeki Erkut
Başkan Yardımcısı

Hayrettin Genel
Başkan Yardımcısı

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu tarafından, Merkez Bankası Yasası'nın 51(1)(A) maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan '*Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği*', Bankaya verilmiş olan görevlerin, İdare Merkezi birimleri ve birimler ile Şube arasında dağılımını, eşgüdüm ile çalışanların etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, teşkilatında yer alan aşağıdaki birimler ve Şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı

Türker Deler
Başkan

Teftiş ve İnceleme Kurulu, Merkez Bankası şube ve birimlerinin yaptığı tüm işlemlerle, ilgili yasal mevzuatla Banka'ya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate alarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde bankalar nezdinde teftiş ve incelemeler yanı sıra, gerektiğinde soruşturma yapmaktadır. Teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve

belgeler, görüşleri de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunulmaktadır. Kurul, Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanı'nın yönetiminde, Teşkilat Yasası ile belirlenen sayıda teftiş ve inceleme memurundan oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü

Pelin Yaylalı
Müdür

Bankacılık mevzuatı ile ilgili yasa önerileri, yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlama dışında, Merkez Bankası'na tabi olan kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ve düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usulleri Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü yürütmektedir. Müdürlük ayrıca mali sistemde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş bildirmekle sorumludur. Finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli

dönemlerde test etmek de Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri, UBB'lerin kuruluş ve faaliyet izni işlemlerini de yapmaktadır. Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşur.

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü

Adile Ünvan
Müdür

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alır, kredilerin kullanılma şekli ile ilgili esas ve usullere ilişkin düzenlemeleri hazırlar. Merkez Bankası'nca yapılan her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak faiz, komisyon, ücret ve masraflarla ilgili çalışmaları yapar. Bankalararası takas odası işlemlerini, çek takas işlemlerinin sonuçlarını, ödeme araçları ile ilgili uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yeni düzenlemeler hazırlamak da Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim işlemlerinin

yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek de görevleri arasında bulunan müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıdaki personelden oluşmaktadır.

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Ramadan Erkiner
Müdür

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamakla, Merkez Bankası bilançosu ile ilgili tabloları hazırlayıp değerlendirmekle, ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmakla ve bunları Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Fon Yönetimi dalında ise yurt içi ve uluslararası döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlerin yanı sıra, yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Ayrıca Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranları ve kredi faiz hadlerini duyuran müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

İç Yönetim Müdürlüğü

**Ülgen Betoncu
Müdür**

İnsan kaynakları planlaması ve politikası ile memuriyete seçilme usul ve esaslarına ilişkin çalışmalar yapmak, özlük işlerini yürütmek ve izlemek, ücret ve diğer mali haklara ilişkin düzenlemeler hazırlamakla görevli olan Müdürlük, Banka'nın mali yıl bütçesini de hazırlar, uygular, takip eder ve bütçe ile ilgili faaliyet raporunu hazırlar. Muhasebe işleri, maaşlar, idari işlemler dışında hesap planı, yılsonu bilânçosu ve kâr-zarar hesabının hazırlanması Müdürlüğün görev alanına girmektedir. Performans değerlendirme yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak, emeklilik ile ilgili işlemleri düzenlemek, personelle ilgili yazışma işlemlerini yürütmekle de görevli olan Müdürlük, alım-satım ve ihale işleri ile matbu ve kırtasiye deposu, demirbaş, küçük kasa avansı, haberleşme ve arşiv işlerinden de sorumludur. Müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıda personelden oluşmaktadır.

Merkez Şube Müdürlüğü

**Şeniz Yörel
Müdür**

Merkez Şube Müdürlüğü, kredi, kambiyo, cari hesap, takas, vezne ve şube muhasebe, işlemlerini yürütmekte ve söz konusu işlemlerin muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. Şube Bankanın güvenlik işlerini de yürütmektedir. Ayrıca, Banka mevzuatı ile Başkanlık ve birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda görevlerini yürüten Merkez Şube Müdürlüğü bir müdür, bir müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

BÖLÜM II
İNSAN KAYNAKLARI

KKTC Merkez Bankası

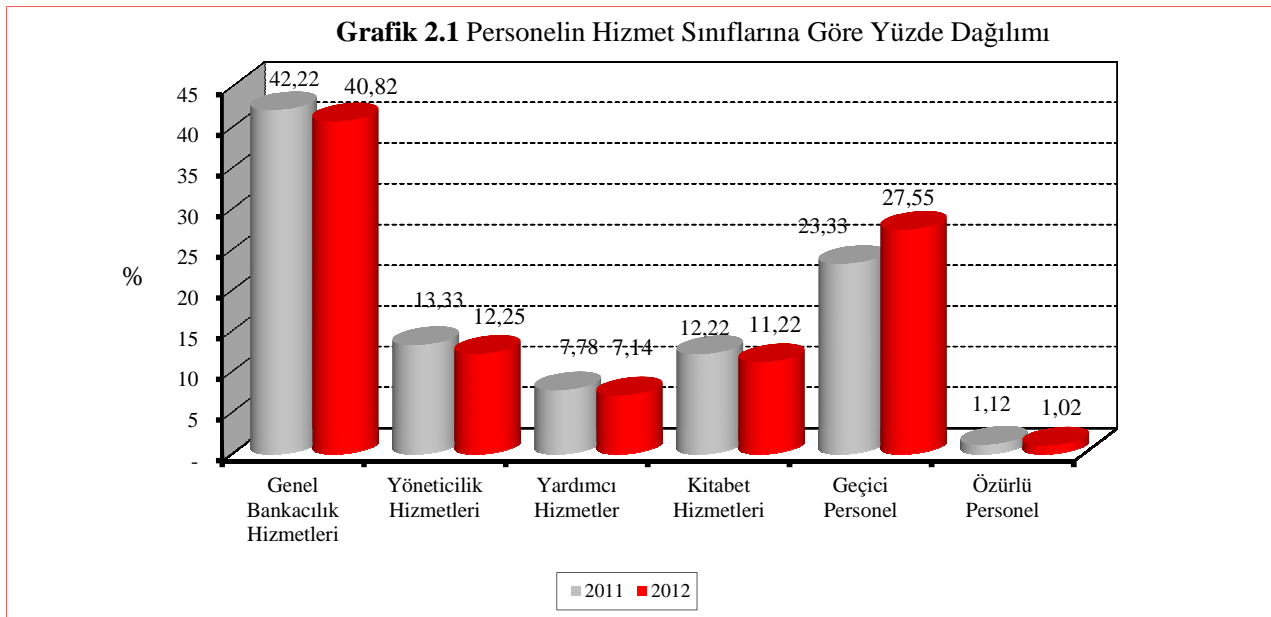
KKTC Merkez Bankası personelinin hak ve yükümlülükleri, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nin 16 Temmuz 1987 tarihli birleşiminde kabul olunan 57/1987 sayılı KKTC Merkez Bankası Teşkilât Yasası ile düzenlenmiştir. Buna göre, KKTC Merkez Bankası'nın faaliyetleri, İdare Merkezi ve Merkez Şube'de istihdam edilen yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli, sözleşmeli ve geçici personel tarafından yürütülmektedir.

2.1. Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı KKTC Merkez Bankası Teşkilat Yasası ekindeki birinci cetvelde belirtilmektedir. Diğer taraftan Banka'nın görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerinin aksamaması için gerekli görülen durumlarda her yıl bütçeye gerekli ödenek konmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından geçici personel atanmaktadır. Bu kapsamda Banka'nın Teşkilat Yasası'nda toplam kadrolu personel

sayısı 101 olarak belirlenmiştir. Birimlerdeki ihtiyaç nedeni ile 2012 yılı içerisinde 6 personel geçici statüde, 2 personel ise veznedar kadrosunda istihdam edilmiştir. 2012 yılı faaliyet dönemi sonu itibarıyla, kadrolu statüde görev yapan personel sayısı 70'dir. Kadrolu personel sayısına 27 kişilik geçici personel ile özürlü personel istihdamı yasası çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiği zaman Banka'nın toplam personel sayısı 98 kişiye ulaşmaktadır. 2012 yılı faaliyet dönemi içinde Banka'dan emekli olan veya görev sürelerinin sona ermesi gibi nedenlerle ayrılan personel bulunmamaktadır.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 2012 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 98 personelinin yüzde 12,25'i yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 40,82'si genel bankacılık hizmetleri sınıfında, yüzde 11,22'si kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 7,14'ü bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 1,02'si özürlü personel sınıfında ve yüzde 27,55'i ise geçici personel olarak görev yapmaktadır.

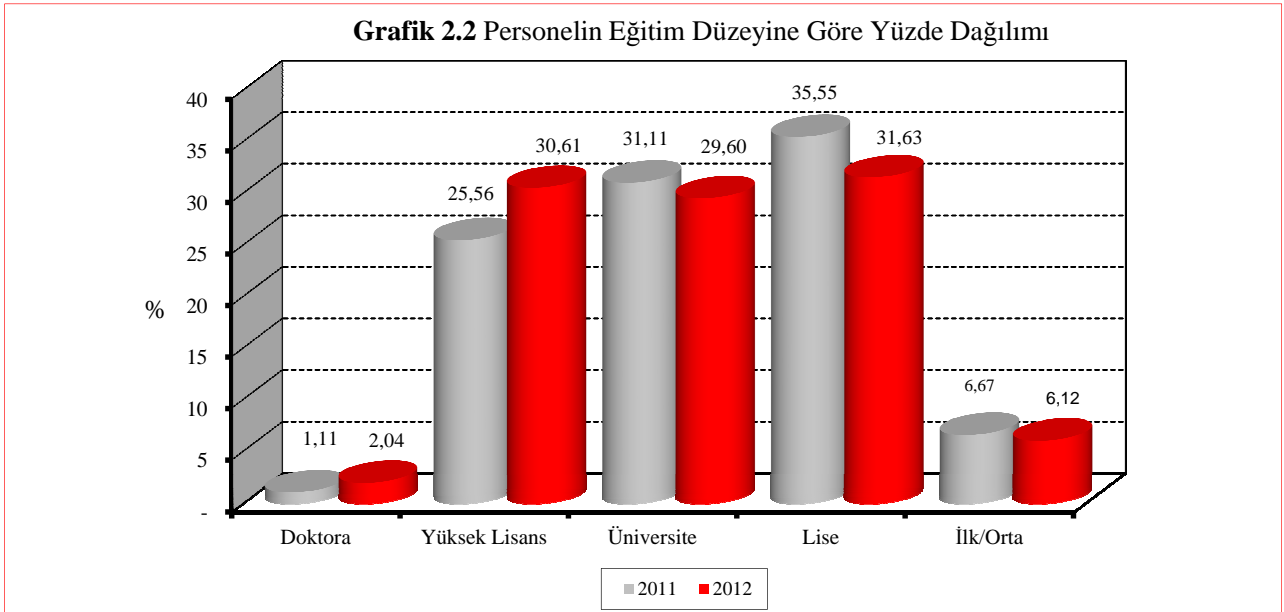
Kaynak: KKTCMB

Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; 2012 yılsonu itibarıyla, toplam 98 personelin 2'si doktora, 30'u yüksek lisans, 29'u ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 31'i lise, 6'sı ilkokul/ortaokul mezunudur.

Doktora eğitim düzeyindeki 2 personelin birisi yöneticilik diğeri ise geçici hizmetler sınıfında görev ifa etmektedir. Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 30 personelin 5'i yöneticilik, 10'u genel hizmetler ve 15'i de geçici hizmetler sınıfındaki elemanlardan oluşmaktadır. Üniversite diploması sahibi 29 personelin 6'sı yöneticilik, 8'i genel bankacılık hizmetleri, 7'si kitabet ve 8'i ise geçici hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Lise mezunu 31 personelin 22'si genel hizmetler, 4'ü kitabet hizmetleri, 2'si geçici hizmetler sınıfında, 2'si bedeni hizmet gerektiren

yardımcı hizmetlerde ve 1'i ise özürülleri koruma, rehabilite ve istihdam yasası çerçevesinde görevlerini ifa etmektedirler. Toplam 5 ilköğretim ve ortaokul mezunu yardımcı hizmetler sınıfında görev yapmakta 1 ilkokul mezunu ise geçici olarak çalışmaktadır.

2012 yılsonu itibarıyla, personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde; doktoralı personel sayısının toplam içindeki payı 2, yüksek lisanslı personel sayısının payı yüzde 30,61, üniversite mezunu personelin payı yüzde 29,6, lise mezunu payı yüzde 31,63, ortaokul mezunu yüzde 3, ilköğretim mezunu ise yüzde 3'dür.

Kaynak: KKTCMB

2.2. Eğitim Faaliyetleri

2012 yılı içerisinde eğitim faaliyetleri kapsamında bilgi ve becerilerinin artırılması ve meslekteki gelişmelerin izlenmesi amacıyla, Banka personelinin kurs ve seminerlere katılımları sağlanmıştır.

Eğitim

2011 yılında yurt içi eğitim programlarına katılan personel sayısı 57 iken, 2012 yılında bu sayı 33, aynı dönemde yurt dışı eğitim programlarına katılan personel sayısı ise 64 iken, 2012 yılında 14 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında eğitim faaliyetleri kapsamında, yurt dışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 2, genel hizmetlerden 4 ve geçici personelden 8 kişi iştirak etmiştir. Yurt içi eğitimlerden; 2'si yöneticilik, 13'ü genel bankacılık hizmetleri sınıfında olanlardan ve 18'i geçici statüde çalışanlardan olmak üzere toplam 33 personel yararlanmıştır.

Tablo 2.1

Eğitim Programlarına Katılan Katılımcı Sayısı				
	Yurt İçi		Yurt Dışı	
	2011	2012	2011	2012
Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı	3	2	22	2
Genel Bankacılık Hizmetler Sınıfı	24	13	21	4
Kitabet Hizmetleri Sınıfı	1	-	1	-
Yardımcı Hizmetler	-	-	-	-
Geçici Personel	29	18	20	8
Toplam	57	33	64	14

Kaynak: KKTCMB

BÖLÜM III
POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

23 Kasım 2001 tarih ve 122 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren 41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülen 2012 yılına dair politikaları, operasyon ve faaliyetleri raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

3.1. Para-Kredi Politikaları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 4. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın temel amacı; kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.

Söz konusu temel amaç doğrultusunda, Banka'nın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri Yasa'nın 5. maddesinde, Banka Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri ise 11. maddesinde düzenlenmiştir. Bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca Banka, Yasa'da mevcut bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilerle ilgili olarak ilave düzenlemeler yapmıştır.

KKTC Merkez Bankası konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde belirlemekte ve yürütmektedir.

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTC Merkez Bankası para politikası aracı olarak genellikle reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilitate uygulamasından oluşan dolaylı araçları kullanmaktadır.

Para Politikası Araçları

a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 31. maddesi kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin Merkez Bankası yetkilerini düzenlemektedir. Buna göre Banka;

- Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,
- Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini,

reeskonta kabul etmektedir.

Banka Yönetim Kurulu Türk Lirası reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarını 20.12.2012 tarih ve 837 sayılı kararı ile 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek kaydıyla değiştirmiştir. Buna göre, güncel reeskont kredi faiz oranları aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.1

Reeskont Kredi Faiz Oranları				
	TL	USD	EURO	GBP
Ticari	11,0	4,0	4,0	4,0
Sanayi, Turizm, Tarım, Eğitim	8,0	4,0	4,0	4,0
İhracat	8,0	4,0	4,0	4,0
Küçük Esnaf	8,0	-	-	-
Döviz Mukabili Avans	8,0	4,0	4,0	4,0

Kaynak: KKTCMB

b. Disponibilite ve Yasal Karşılık Uygulamaları

41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 23(1) maddesi gereğince, bankaların tesis etmeleri gereken genel disponibiliteye ilişkin esas ve usuller ile ticari bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken genel disponibilitenin en düşük oranı Banka'ca çıkarılan tebliğle belirlenmektedir. Aynı şekilde bankaların ve Merkez Bankası tarafından uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı da Merkez Bankası tarafından belirlenmektedir.

Genel disponibilite tebliğine göre, bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken asgari oran yüzde 10'dur. Ancak bankaların, yurt dışındaki bankalarda buldukları paraların, özkaynaklarının beş katını aşması halinde, aşan bankalar için en düşük disponibilite oranı yüzde 25 olarak uygulanmaktadır.

Öte yandan, KKTC Merkez Bankası, 41/2001 sayılı Yasa'nın yine 23. maddesi uyarınca, yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartlarını da belirlemektedir. Bu çerçevede Yönetim Kurulu'nun 16.07.2012 tarih ve 827 sayılı kararıyla 31.07.2012 tarihinden itibaren yürürlükte olan ve uzun vadeli mevduatın teşvik edilmesi amacıyla vadeye göre farklılaştırılan yasal karşılık oranları Tablo 3.2'de verilmektedir.

Tablo 3.2

Yasal Karşılık Oranları		
	TP	YP
Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8,0	8,0
Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7,0	8,0
Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6,0	8,0
Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5,0	8,0
Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8,0	

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu yasal karşılık oranlarıyla ilgili olarak ayrıntısı yukarıda verilen 827 sayılı kararında, ayrıca, "kıymetli maden" yükümlülükleri için, bu aşamada zorunlu karşılık oranını sıfır olarak ilan etmiştir.

Son yasal düzenlemelerle birlikte KKTC'de faaliyet gösteren bankaların Merkez Bankası nezdindeki toplam yasal karşılık bakiyeleri Tablo 3.3'te gösterilmektedir.

Tablo 3.3

Yasal Karşılık Bakiyeleri		
	Aralık 2011	Aralık 2012
TL	402.779.176	427.106.666
USD	22.797.007	25.863.064
EURO	18.985.775	23.851.988
STG	55.752.933	59.459.949
Toplam TL Karşılık	656.655.551	700.000.056

Kaynak: KKTCMB

3.2. Kurum Faaliyetleri

3.2.1. Düzenleme ve Gözetim Faaliyetleri

KKTC Merkez Bankası, mevzuatın kendisine verdiği yetki ve görevleri yerine getirmek amacıyla düzenlemeler yapmaya, bunlara uygun hareket edilip edilmediğini takip etmeye ve kendisine bankacılık sektörü ile ilgili gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını, denetleme görev ve yetkisine sahiptir.

Bu çerçevede bankacılık sektörü, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi sayesinde, toplam 33+1 adet form vasıtasıyla aylık olarak izlenmektedir. Gözetim Paketi verilerinde aylık formların yanı sıra üç aylık ve yıllık formlar da mevcuttur. Ayrıca bankalardan elektronik olarak alınan formlar üzerinden günlük izleme yapılmakta ve banka bazında üç aylık raporlar sistemden üretilebilmektedir.

KKTC Merkez Bankası'nın düzenleme ve gözetim görevleri kapsamında 2012 yılında gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler, aşağıdaki ilgili başlıklar altında ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Düzenleme

a) Yasal Düzenlemeler

1) Borç İlişkilerinde Uygulanacak Kuralları Düzenleyen Yasa Tasarısı

Borç ilişkileriyle ilgili genel çerçeveyi ve faiz uygulamalarını düzenlemek üzere 2007 yılında başlatılan çalışmalar sonucu hazırlanan yasa tasarısı 2012 yılı itibarıyla KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde oluşturulan maksada mahsus komiteye arz edilmiştir. Bu Yasa ile sınırları çizilmek kaydıyla Merkez Bankası'na, gereken durumlarda faiz oranı belirleme yetkisi verilmesi ve sektörde faaliyet gösteren finans kuruluşlarına kredi kullandırımında düzenleyici bir çerçeve oluşturulması amaçlanmaktadır.

2) Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasa Tasarısı

KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından hazırlanmasına başlanılan ve daha sonra Bankamız tarafından ele alınan, "Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası" taslağı hazırlanmış ve Başbakanlığa gönderilmiştir. Bu yasa tasarısının amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ödünç para veren finans şirketlerinin kuruluş ve faaliyet izinlerine, ana sözleşme ve tüzük değişiklikleri ile hisse devirlerine, yöneticilerine, düzenleyecekleri sözleşmelere, işlem sınırlarına, faaliyet izinlerinin iptaline, birleşme, devir ve tasfiyelerine, muhasebe, raporlama ve denetimlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olup, ödünç para verme işi ile iştigal eden finans şirketlerinin kayıt altına alınmaları hedeflenmektedir.

Tasarı, Başbakanlıkta yapılan çalışmalar sonucunda 28 Haziran 2012 tarihinde, gerekçesiyle birlikte Resmi Gazete de yayımlanmış olup, hali hazırda, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde oluşturulan maksada mahsus Komitenin gündeminde yer almaktadır.

3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasa Tasarısı

Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasa Tasarısı'nın amacı "ülke ekonomisinin gerekli kıldığı para ve kredi politikaları çerçevesinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanılmasına, takas ve mahsup işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek suretiyle kartlı ödemeler sisteminin etkin çalışmasını sağlamak" olarak belirtilmiştir. Bu tasarı taslağının da Meclis'te oluşturulan maksada mahsus komitede görüşülmesi planlanmaktadır.

4) Tekdüzen Hesap Planı (THP) Detayı ve İzahnamesinde Yapılan Değişiklikler

Yasal karşılıklarla ilgili kıymetli maden hesaplarına “Altın” cinsinden karşılık bulundurulmasına imkan tanıyan değişiklik doğrultusunda, THP ve İzahnamesi’nde gerekli tanımlamalar yapılmıştır.

Tekdüzen Raporlama Paketi (TRP) kapsamında, THP detayına uygun olarak hazırlanması gereken Aylık Mizan Bilgileri Formu, MZ200A olarak adlandırılarak yeniden düzenlenmiş, ‘Aylık Mizan Bilgileri Formu’ndan sistem tarafından üretilen “Tür ve Vadelere Göre Döviz Mevduat Ayrımı” formu ise, MV202A olarak adlandırılarak revize edilmiştir.

THP’deki değişikliklere paralel olarak, TRP kapsamında gönderilen formlar ele alınmış olup, yapılan değişikliklerden etkilenen 14 formun açıklamaları yeniden düzenlenmiştir.

b) Piyasada Yapılan Düzenlemeler

1) Hisse Devri ve Birleşmeler

➤ Yeşilada Bank Ltd- K. Kapitalbank Ltd.

Hisselerinin tamamı Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu’na (TMSFİF) ait olan, Yeşilada Bank Ltd.’nin söz konusu hisselerinin yüzde 50,22 oranındaki kısmının Tekin Arhun, yüzde 18,22 oranındaki kısmının Tüjen Arhun ve yüzde 15 oranındaki kısmının Açelya Arhun adına olmak üzere tamamını devralmak için Arhun grubu tarafından yapılan başvuru ve ekli belgeler, 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası ve bu Yasa’nın 5, 6, 8, 10 ve 42. maddeleri altında çıkarılan “Bankaların Kuruluş İzni Şube Açma ve Lisans Verilmesine İlişkin Esas ve Usuller Tebliği” çerçevesinde incelenmiş olup, 3 Mayıs 2012 tarih ve 823 sayılı Bankamız Yönetim Kurulu kararı ile onaylanmıştır. Bankanın adı değiştirilerek 17 Ekim 2012 tarihinden itibaren K. Kapitalbank Ltd. olarak tescil edilmiştir.

➤ Kıbrıs Faisal İslam Bankası Ltd.

Kıbrıs Faisal İslam Bankası Ltd.’teki hisse oranı yüzde 9,45 olan Bensen Safa’nın sermaye artırımını dolayısıyla hisse oranının yüzde 10’un üzerine (yüzde 23,38’e) çıkması ve Dubai İslamic Bank PLC’nin hisse oranının yüzde 10’un altına düşmesi hakkındaki talebi ve ekinde sunulan evraklar, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası’nın 5, 6, 8, 10 ve 42.’inci maddeleri altında çıkarılan “Bankaların Kuruluş İzni, Şube Açma ve Lisans Verilmesine İlişkin, Esas ve Usuller Tebliği” bakımından değerlendirilerek, Bankamız Yönetim Kurulu’nun 12 Nisan 2012 tarih ve 822 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

➤ Euro Deniz International Banking Unit Ltd.

Euro Deniz International Banking Unit Ltd. 31 Ekim 2012 ve EUR/H-2497-2012 tarihli yazısı ile bankanın yüzde 99.91 oranındaki hissedarı Deniz Bank A.Ş.’nin en büyük hissedarı olan Dexia Participation Belgique SA (yüzde 99.8387) ve Dexia NV/SA’nın (yüzde 0.0091) hisselerinin 28 Eylül 2012 tarihinde Sberbank of Russia’ya devredildiği ve bu devrin BDDK tarafından da onaylandığı Bankamıza bildirilmiştir. “Uluslararası Bankacılık Birimleri Kuruluş Şartları, Kuruluş ve Faaliyet İzni Verilmesi, Hisse Devir ve Edinimlerine İlişkin Esas ve Usuller Tebliği’nin” 6. maddesi gereği sunulan belgeler yapılan inceleme neticesinde Euro Deniz International Banking Unit Ltd.’in KKTC’de faaliyetlerine devam etmesinde hissedar yapısı açısından sakınca olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) Bankaların Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları Hakkındaki Raporlar

Uygulama faaliyetleri çerçevesinde bankalara ve UBB'lere atanan tüm yönetim kurulu üyeleri takip edilmekte ve genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmalarının Yasaya uygunlukları hakkında raporlar hazırlanmaktadır. 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 17. maddesi gereğince 7 iş günü içerisinde, Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildirim yapılmadığı takdirde atamalar gerçekleştirilmektedir. 2012 yılı içerisinde toplam 11 adet bu nitelikte rapor hazırlanmıştır.

3) Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği çerçevesinde yapılan atama ve düzenlemelerin takibi

"Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği"nin Temmuz 2009'da devreye girmesinden sonra, sistemlerin kuruluşu ve tebliğ gereği yapılan atamaların izlenmesi sağlanmıştır. Görülen eksiklikler çerçevesinde, Bankalara gerek yazılı gerekse de sözlü bilgi verilerek, sistemlerin kuruluşu ile ilgili takipler yapılmaktadır. Yapılan atamalarla ilgili olarak bir veri sistemi kurulmuştur.

c) Diğer Düzenleme ve Çalışmalar

Gözetim Sisteminin Yenilenmesi Çalışmaları

Oluşturulan düzenlemeler ve bilgi işlem altyapısı doğrultusunda Kasım 2011'den itibaren, Tek Düzen Raporlama Paketi (TRP), bankalar tarafından yetkilendirilmiş kişiler aracılığı ile çevrimiçi olarak, E-İşlem-Gözetim Sistemine aktarılmaktadır. Bu kapsamda, format, form-içi ve çapraz kontroller ile eksik form bilgilerine ilişkin geri bildirim, E-İşlem-Gözetim Sistemi üzerinden yapılmaktadır. TRP bankalar tarafından hatasızca

aktarıldıktan sonra, sistem otomatik olarak kilitlenmektedir.

Mart 2012 verileri itibarı ile 30 Nisan 2012'de devreye konulması planlanan sistemin kilitlenmesine ilişkin süreç ve prosedürleri içeren düzenleme hazırlanmış ve 19 Nisan 2012 tarihli yazımız ile tüm bankalara bildirilmiştir. Bu düzenleme ile sisteme, yasal süreye bağlı olarak eşzamanlı kilitleme özelliği getirilerek, bankalara özel olarak kilit açılması yönünde karar alınmadan, verilerde herhangi bir değişiklik yapılmasının önlenmesi sağlanmıştır. Ayrıca, geçici kilit kaldırma uygulaması tanımlanarak, geçici kilit kaldırma ile ilgili yapılacak taleplerin E-İşlem-Gözetim Sistemi üzerinden çevrim içi olarak gerçekleştirilebilmesi sağlanmıştır. Geçici kilit kaldırma süresi 48 saat olarak belirlenmiş ve bu süre bitiminde yeniden eşzamanlı kilit uygulamasının devreye girmesi öngörülmüştür.

Gözetim

39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın 29. ve 33. maddelerine binaen ve buna ek olarak 41/2008 sayılı Yasa ile UBB'ler hakkında Bankamıza verilen yetkiler doğrultusunda, gözetim faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bankamızca yürütülen gözetim faaliyetlerinin kapsam ve içeriği aşağıdaki gibidir:

- Yasalara ve ilgili mevzuata uyumun gözetimi,
- Bankaların mali performanslarına ilişkin muhtelif göstergelerin belirlenen dönemler itibarı ile (genelde aylık) incelenerek gerek banka bazında gerek sektörel bazda raporların düzenlenmesi,
- Banka bazında 3 aylık raporların hazırlanması,
- Stres testleri aracılığı ile potansiyel sorunların ve kırılganlıkların tespit edilmesi, olumsuz gelişme ve tespitler olması halinde standart raporların düzenlenmesini beklemeksizin ilgili birimlerin ve karar mercilerinin bilgilendirilmesi,

- Bankalarda iç denetim, risk yönetimi, iç kontrol ve yönetim sistemleri tebliği çerçevesinde, bankalar tarafından sunulan raporlamaların incelenmesi ve bu incelemelerden elde edilen sonuçların raporlanması.

3.2.2. Denetim Faaliyetleri

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini yapmaktadır. Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

KKTC Merkez Bankası Teftiş ve İnceleme Kurulu'nun 2012 yılı içerisinde gerçekleştirdiği denetimler aşağıda özetlenmektedir.

2012 Yılında Gerçekleştirilen Denetimler

Bankaların Denetimleri

i) Bankalar Nezdinde Gerçekleştirilen Özel Denetimler

2012 yılı içerisinde, beş Banka nezdinde kredilerle ilgili özel denetimler gerçekleştirilmiştir. Üç aylık bir program dahilinde yapılması planlanan söz konusu denetimler süresinde tamamlanamadığından 2013 yılından itibaren krediler özel denetimi yerine, sırada yer alan bankaların tüm konuları kapsayan mali bünye denetimleri ile denetim programına devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Denetimler sonucunda hazırlanan raporlarla, donuğa atılması gereken kredilerin ve 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın madde 23(6) maddesi altında düzenlenen "Bankaların Kredileri ile Diğer Alacaklarının Nitelikleri ve Karşılıklar Tebliği"ne göre canlı krediler arasında problemlili olan veya problemlili olma eğilimi görülen kredilerin, ilgili Tebliğ'de belirlenen kurallara göre sınıflandırılıp izlenmesi, kredilerin takibinde bankaların duyarlı olmaları ve önleyici yaklaşımla gerekli önlemleri almaları sağlanmaya çalışılmıştır.

Yıl içinde, krediler özel denetimleri yanında, gerek alınan ihbarlar ve gerekse Merkez Bankası Başkanlık Makamının talepleri doğrultusunda toplam 8 banka, UBB ve kredi şirketi nezdinde özel denetimler gerçekleştirilmiş ve hazırlanan raporlar Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmuştur.

ii) Sermaye Artırımına İlişkin Denetimler

2012 yılı içerisinde sermaye artırımına giden 6 banka nezdinde özel denetimler gerçekleştirilmiş ve söz konusu bankalar Merkez Bankası'nın onayı sonrasında sermayelerini artırmışlardır.

iii) Bankalarda Gerçekleştirilen Genel Denetimler

Ticari bankalar nezdinde gerçekleştirilen ve bankaların mali bünyelerini görebilmek açısından tüm konuları kapsayan denetimlere 2 Grup Sorumlusunun da katkı ve koordinasyonunda 4 teftiş inceleme amiri ile birlikte görevlendirilen 8 teftiş ve inceleme memuru ile başlanmıştır. Yılısonuna gelindiğinde toplam 13 bankanın denetimleri büyük ölçüde tamamlanmış ve kalan bankalarda devam eden denetimler tamamlanma aşamasına gelmiştir.

iv) Hazırlanan Raporlar

Bankacılık sektörü denetimleri sonucu hazırlanan rapor sayısı 36'dır. Söz konusu raporların 13'ü genel mali bünye denetimi, 23 adedi ise krediler, sermaye artırımları, UBB'ler vb. özel denetimler sonucunda hazırlanmıştır.

Uluslararası Bankacılık Birimlerinin (UBB) Denetimleri

2012 Yılı içerisinde UBB'ler nezdindeki denetimler çerçevesinde 3 adet rapor tanzim edilmiştir.

Risk Odaklı Denetim Amacıyla Gerçekleştirilen Düzenlemeler

Risk Odaklı Denetim yaklaşımını gerçekleştirmek amacı ile Bankamızca bir rehber seti hazırlanmıştır.

i) Yerinde Denetim Uygulama Rehberi

Rehberin amacı, banka ve finans kuruluşlarının yerinde denetim uygulamalarında tekdüzelik sağlayacak esas ve usulleri belirlemek, denetimlerin gerçekleştirilmesine ve raporların yazılmasına ilişkin yöntemleri açıklamaktır.

Bu rehber, yıllık denetim planının oluşturulması, uygulanması, bireysel denetimlerin gerçekleştirilmesi, raporların hazırlanması, çalışma kâğıtları, denetimlere ilişkin gözetimler ve yapılan değerlendirme çalışmalarına ilişkin temel bilgileri kapsamaktadır.

ii) Yıllık Denetim Planı Ön Değerlendirme Rehberi

Rehber, yıllık denetim planının oluşturulmasında usul ve esasları belirlemek ve belli bir standart sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

iii) Mali Bünye İnceleme Rehberi

Rehber, denetim elemanlarınca bankalarda yapılacak mali bünye incelemelerinde ve inceleme sonuçlarının rapor haline dönüştürülmesinde inceleme yöntemi ve prosedürü ile değerlendirme kriterleri açısından yeknesaklık ve kolaylık sağlamak suretiyle bankaların mali bünyelerinin daha iyi bir şekilde analiz edilmesinin ve gerekli tedbirlerin sağlıklı bir şekilde alınmasının teminine yönelik olarak hazırlanmıştır.

iv) Mali Bünye Analiz Raporu Derecelendirme Rehberi

Rehberde, müfettişlerce bankalarda gerçekleştirilecek Yerinde Denetim süreci sonucunda verilecek derecelendirme notunun tayin edilmesine yönelik değerlendirme kriterleri verilmiştir.

v) Mevzuat Denetim Rehberi

Rehber, genel ve özel amaçlı denetimi yapılan bankaların uymakla yükümlü oldukları tüm yasal mevzuat açısından incelenmeleri, var olan aykırılıkların yasal dayanakları ile birlikte tespit edilmesi ve olası önerilerle birlikte raporlanması amacı ile hazırlanmıştır.

3.2.3. Risk Yönetimi

Bankamız bünyesinde oluşturulan Risk Merkezi banka müşterilerinin risk bilgilerini toplamakta, gelen bilgileri derleyerek bu konuda bankalara yeniden bilgi vermekte, bankaların müşterilerine kullandırdıkları kredilerin çeşitlerini, niteliklerini, iktisadi faaliyet gruplarına göre banka ve şubeler itibarıyla dağılımlarını takip etmektedir. Bu bilgileri elde etmek için kurumların belirli kurallara göre düzenlemesi gereken risk bildirim dosyalarının kapsamını genişletmek ve Risk Merkezi ile bankalar arasında yapılacak bildirimlerin tamamen web tabanlı, elektronik ortamda yapılabilmesi için gerek altyapı gerekse mevzuat anlamında 2012 yılının ikinci yarısından itibaren devam eden çalışmalar aşağıda özetlenmiştir.

- Yeni Risk Merkezi İşlemleri projesinin kapsamı ile ilgili olarak bankaların bilgilendirilmesi amacıyla 28.06.2012 tarihinde toplantı/sunum yapılmıştır.
- “Risk Bildirim Dosyası”nın içeriği hakkında “İşletim Kuralları İzahnamesi” taslağının oluşturulması çalışmaları başlatılmıştır.
- İşletim Kuralları İzahnamesi’nin kapsamının genişletilmesine bağlı olarak yeniden düzenlenen “Risk Merkezi Tebliği”, 26.12.2012 tarih ve 214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 01.4.2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

Risk İşlemleri Talimatına Göre Bankamıza Bildirilen İşlemler

Risk İşlemleri Talimatı’na göre değişime konu bilgiler 4 temel grupta toplanmaktadır:

- **Firma, Şirket ve Kurum Bazında:** Bankalarca firma, şirket ve kurumlara kullanılan kredi limit veya riskleri toplamı 5.000 TL’nin üzerinde olan kredi ve fonlardır. Bu kapsamdaki krediler,

toplam kredilerin yüzde 66,29’unu oluşturmaktadır.

- **Gerçek Kişi Bazında:** Bankalarca bildirim yapılan gerçek kişilere ait kredi limit veya riskleri toplamı 2.000 TL’nin üzerindeki kredi ve fonlardır. Bu kapsamdaki krediler ise, toplam kredilerin yüzde 27,28’ini oluşturmaktadır.
- **Global Bazda:** Bankalarca bildirim yapılan kredi limit veya riskleri toplamı 5.000 TL’nin altındaki firma kredileri, 2.000 TL’nin altındaki gerçek kişi kredileri (negatif nitelikli gerçek kişi kredileri hariç) ve yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilere kullanılan kredi/fonlar toplamından oluşmaktadır. Bu kapsamdaki krediler, toplam kredilerin yüzde 6,33’ünü oluşturmaktadır.
- **Negatif Nitelikli Krediler Bazında:** Gerçek kişilere ait, 2.000 TL’nin altındaki bireysel krediler ve kredi kartları bakiyeleridir (28 Ocak 2002 tarih, 11 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan "Bankaların Kredileri ile Diğer Alacaklarının Nitelikleri ve Karşılıklar" Tebliği esaslarına göre III, IV ve V. gruplarda sınıflanan gerçek kişi kredileri için karşılık ayrılmadan önceki brüt değer dikkate alınarak isim bazında yapılan bildirimlerdir). Bu kapsamdaki krediler toplam kredilerin yüzde 0,09’unu oluşturmaktadır.

Bankamızca Bildirimi Yapılan Krediler

Ay sonları itibarıyla oluşturulan kredi limit ve risk bilgileri, banka isimleri belirtilmeden, firma ve gerçek kişi bazında birleştirilmekte ve başvurulara istinaden yapılanlara ilaveten Risk Merkezi katılımcılarına düzenli olarak bilgi verilmektedir. Ayrıca konsolide edilen bilgiler vadelerine ve finansman konularına göre aylık dönemler itibarıyla web sayfamızda yayımlanmaktadır.

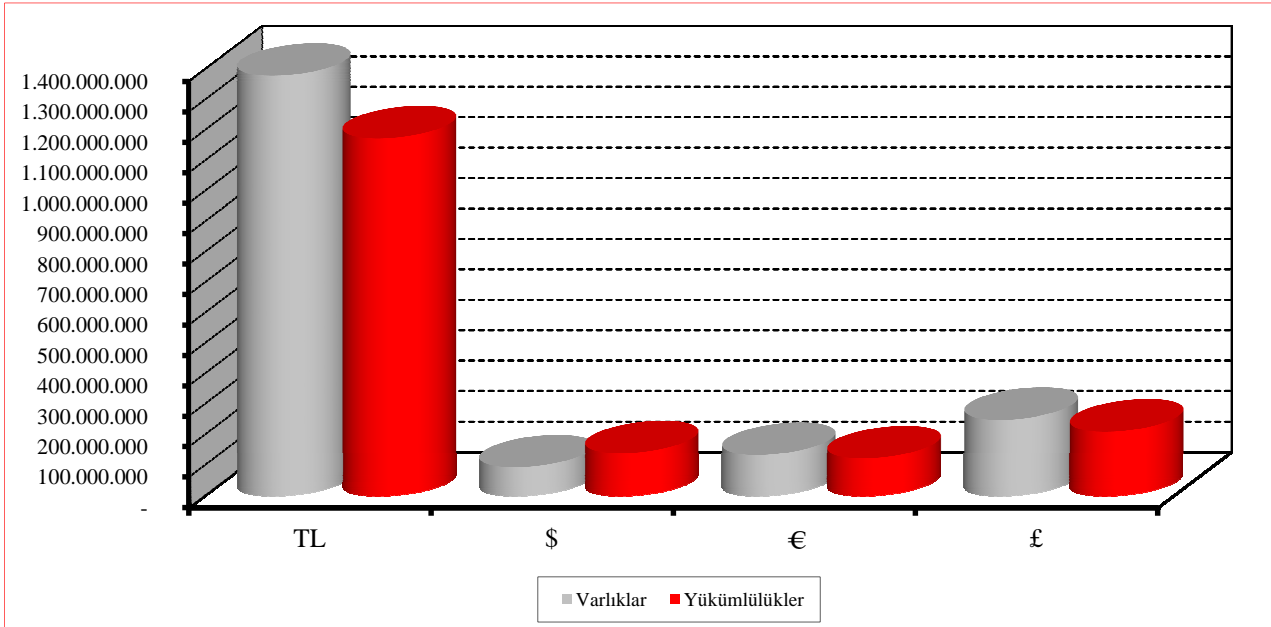
3.2.4. Rezerv Yönetimi

KKTC Merkez Bankası, Hazine ile bankacılık sektörünün ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak amacıyla rezerv tutmaktadır. Bu amaca ulaşılırken dikkat edilen en önemli hususlar; sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiridir.

Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer

kaybetmesinin önlenmesidir. Dolayısıyla, Merkez Bankası riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. Likiditeye verilen önem gereğince 2012 yılı sonunda, likit varlıkların toplam varlıklara oranı yüzde 94,88 olarak gerçekleşmiştir. Buna ek olarak, YP varlıkların YP yükümlülükler oranı yüzde 104,76 olurken, TL varlıkların TL yükümlülükler oranı ise yüzde 117,55 olmuştur.

Grafik 3.1 Para Cinslerine Göre Varlık-Yükümlülük Karşılaştırması - Aralık 2012

Kaynak: KKTCMB

Rezerv yönetimi çerçevesinde aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır.

- Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- Yurt dışı efektif alım/satım işlemleri
- Döviz depo işlemleri
- Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- Geri alım vaadiyle satım işlemleri
- Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- Menkul kıymet borç verme işlemleri
- Türev işlemler

Bu işlemlere yeni işlemlerin ilave edilmesi veya mevcut işlemlerden vazgeçilmesi Banka Yönetim Kurulu'nun onayına bağlıdır. Rezerv yönetim yapımızın operasyonel, likit ve yatırım portföyüne göre yeniden yapılandırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

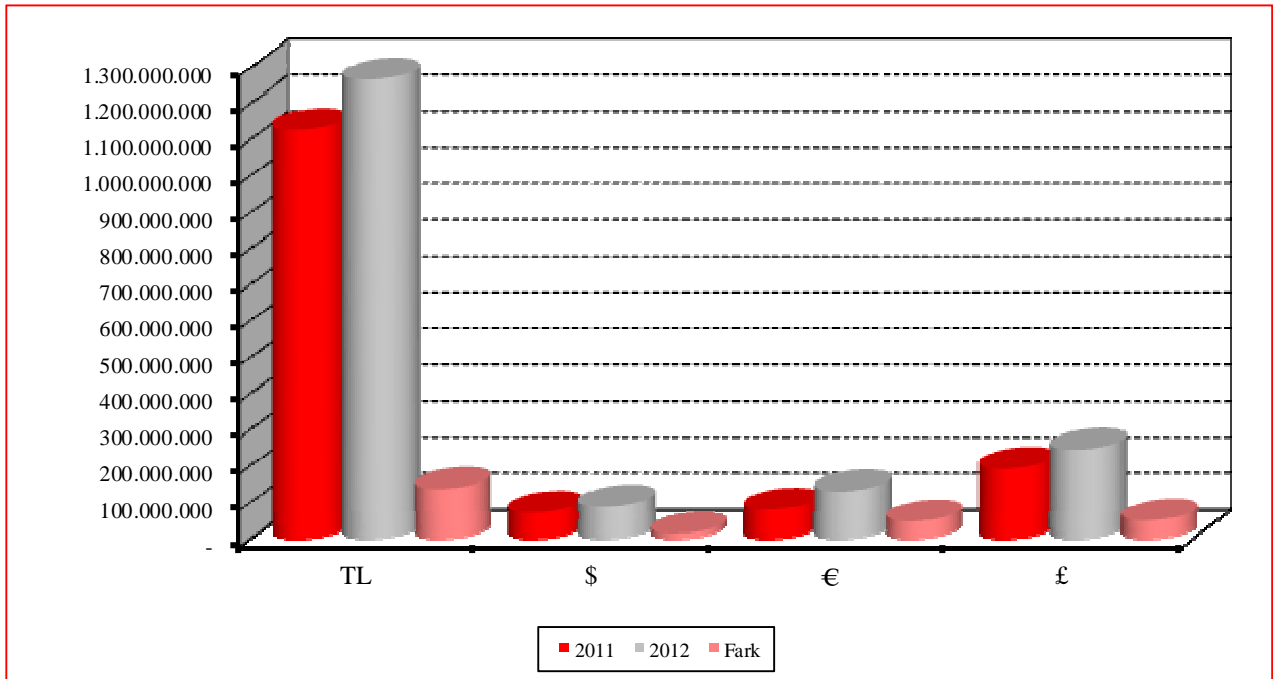
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümü 2012 yılsonu itibarıyla bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına göre yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişiminin değerlendirilmesine ayrılmıştır.

2012 yılsonunda TL yönetilebilir rezervleri, bir önceki yılsonuna göre 139,6 milyon TL artmış ve 1.129,7 milyon TL'den 1.269,3 milyon

TL'ye ulaşmıştır. Amerikan doları cinsinden yönetilebilir rezervler 17 milyon artış göstererek 91 milyon dolara, avro cinsinden yönetilebilir rezervler 50,2 milyon artarak 132,5 milyon avroya ve sterlin cinsinden yönetilebilir rezervler 52,6 milyon artarak 247,7 milyon sterline yükselmiştir.

Grafik 3.2 Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

3.2.5. Hesap Verebilirlik ve İletişim

Hükümetle İlişkiler

KKTC Merkez Bankası ile Hükümet arasındaki ilişki 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5(3) ve 25. maddeleri ile belirlenmektedir.

Yasa'nın 5(3) maddesi "*Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankası'nın hükümetle ilişkisi, hazine işleriyle görevli bakan aracılığıyla sağlanır.*" hükmünü içermektedir.

Yasa'nın 25. maddesinin 1. fıkrası, Merkez Bankası'nın devletin haznedarı olduğunu, bu sıfatla, özellikle devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yabancı memleketlerdeki her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün hazine işlemlerini ve yurt içi ve yurt dışı her çeşit para nakil ve havale işlerini ücretsiz yaptığını, 2. fıkrası Bakanlar Kurulu'nun, saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankası'na yatırmasına karar verebileceğini ve bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankası'nın kararlaştırdığı oranda faiz verileceğini, 3. fıkrası ise Merkez Bankası'nın, devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla görevlendirilebileceğini anlatmaktadır. 19 Temmuz 2012 tarihinde konuyla ilgili KKTC Maliye Bakanlığı ile KKTC Merkez Bankası arasında 45/2011 sayılı KKTC Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası'nın 8(4) maddesine istinaden yapılan anlaşma imzalanmıştır. Aynı tarihte, KKTC Maliye Bakanlığı ile KKTC Merkez Bankası arasında 45/2011 sayılı KKTC Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası'nın 5. maddesine dayanılarak yapılan protokol imzalanmıştır.

Raporlama

Merkez Bankası Yasası'nın 42. ve 43. maddeleri Banka'nın rapor sunma ve bülten hazırlama esas ve usullerini belirlemektedir. Yasa'nın 42. maddesi "*Merkez Bankası Başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kurulu'na rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'ni bilgilendirir.*" hükmünü içermektedir. Madde 43'de ise, Merkez Bankası'nın üçer aylık dönemler sonunda çıkaracağı bültenlerde, istatistiki bilgiler yanında, Merkez Bankası'nın para ve kredi politikası hedeflerinin yer alacağı ifade edilmektedir.

İletişim

Bankamız faaliyetleri hakkında kamuoyu gerek basın ve gerekse Kurumumuzun kendi web sitesi aracılığıyla düzenli olarak bilgilendirilmektedir. Kurumumuz tarafından yapılan basın açıklamaları, duyurular, düzenlemeler ve istatistiki veriler Banka'nın web sitesinde düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Ayrıca Bankamız ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir. 2012 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ve raporlar izleyen sayfada verilmiştir.

Tablo 3.4

Yayın Adı	Yayın	
	Dönemi	Tarihi
1) KKTCMB Para Arzı Raporları	2011-IV	21.03.2012
	2012-I	30.05.2012
	2012-II	29.08.2012
	2012-III	06.12.2012
	2012-IV	06.03.2013
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri	2011-IV	28.03.2012
	2012-I	21.06.2012
	2012-II	29.08.2012
	2012-III	30.11.2012
	2012-IV	01.03.2013
3) KKTCMB Yıllık Raporu	2011 Yılı	08.05.2012

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılabilirliklerini bileşik bir göstergeye indirgeyerek izleyebilmek amacı ile oluşturulan Finansal Sağlamlık Endeksi hesaplamaları 2012 yılında da yapılmıştır.

Bankamızca yayımlanan istatistiki veriler finansal istikrar analizlerinde, kurumun kendi değerlendirmelerinde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Bankamız tarafından günlük olarak yayınlanmakta olan döviz kurlarının kullanıcılar ve bilgisayar programları tarafından daha kolay takip edilebilmesi amacıyla (<http://www.kkctmerkezbankasi.org/kur/gunluk.xml>) günlük kur görüntüleme adresi oluşturulmuştur.

Bankacılık sektörüne ait istatistiki bilgiler Bankamızın resmi internet sayfasında (www.kkctmerkezbankasi.org) “Veriler” başlığı altında yayımlanmaktadır. Bankamızca düzenli olarak yayımlanan istatistiki veriler aşağıdadır:

- KKTC Merkez Bankası Para Arzı Verileri
- Para-Banka Verileri
- Risk İşlemleri Verileri
- KKTC Merkez Bankası Bilanço Verileri
- Günlük Döviz Kurları

Üyelikler

Bankamız 12 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe giren antlaşmayla The Islamic Financial Services Board (IFSB)’ye “Gözlemci Üye” statüsüyle üye olmuştur. 2002 yılında kurulan IFSB, 2012 yılsonu itibarıyla dünya çapında 184 üyeye ulaşmıştır. Bu üyelerin 55’ini devletlerin resmi denetleme ve düzenleme kurumları, 8’ini aralarında IMF ve Dünya Bankası’nın da olduğu uluslararası kuruluşlar, kalan 121’ini ise üye ülkelerin ilgili sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar oluşturmaktadır. Bankamızla aynı statüde toplam 129 üye bulunmakta ve bunların arasında Japonya Merkez Bankası ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası da yer almaktadır.

BÖLÜM IV
FİNANSAL TABLOLAR

2012 yılsonu itibarıyla KKTC Merkez Bankası bilançosu aktif toplamı önceki yıla göre yüzde 18,24 oranında artmış ve 2.587 milyon TL'ye yükselmiştir.

4. 1. Bilanço

Aktif Hesaplar

Merkez Bankası 2011 yılı bilançosu aktif toplamının içinde yüzde 93,61 paya sahip nakit değerler, bankalardan alacaklar ile menkul değerler cüzdanı hesapları, 2012 yılı

içinde artış göstermiş ve yılsonu itibarıyla aktif içindeki payları yüzde 94,88 seviyesine ulaşmıştır.

Aktif toplamı içinde en büyük paya sahip nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminde, önceki yılsonuna göre yüzde 19,11 oranında artış gerçekleşmiştir. Bu artışla 2012 yılsonu itibarıyla 2.412 milyon TL seviyesine ulaşan nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminin aktif toplamı içindeki payı yüzde 93,23 olmuştur.

Tablo 4.1

	AKTİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2011	2012	2011	2012	
1	Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	2.024.944,9	2.411.970,9	92,55	93,23	19,11
2	Menkul Değerler Cüzdanı	23.275,0	42.586,4	1,06	1,65	82,97
3	Krediler (Toplam)	105.307,3	91.651,9	4,81	3,54	-12,97
	Kamu	103.401,8	91.206,2	4,72	3,53	-11,79
	Bankacılık	1.905,5	445,7	0,09	0,02	-76,61
4	Bankalararası Para Piyasası İşlem Alacakları	20.387,3	26.176,6	0,93	1,01	28,40
5	Takipteki Alacaklar (Net)	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
6	Sabit Kıymetler (Net)	1.487,4	1.503,8	0,07	0,06	1,10
7	Diğer Aktifler	12.484,4	13.151,1	0,58	0,51	5,34
	Toplam	2.187.886,3	2.587.040,7	100,00	100,00	18,24
	PASİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2011	2012	2011	2012	
1	Kamu Mevduatı	38.407,1	41.662,3	1,76	1,61	8,48
2	Bankalar Mevduatı	1.064.640,7	1.315.192,0	48,66	50,84	23,53
3	Diğer Mevduat	1.124,3	965,6	0,05	0,03	-14,12
4	Yasal Karşılıklar	656.680,1	700.000,5	30,01	27,06	6,60
5	Fonlar	192.316,5	268.052,6	8,79	10,36	39,38
6	Bankalararası Para Piyasası İşlem Borçları	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	Diğer Pasifler	331,8	256,0	0,02	0,01	-22,85
8	Özkaynaklar	234.385,8	260.911,5	10,71	10,09	11,32
	Toplam	2.187.886,3	2.587.040,7	100,00	100,00	18,24

Kaynak: KKTCMB

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

2012 yılında bankalar nezdindeki mevduat kaleminde önceki yıla göre meydana gelen yüzde 17,52 oranındaki büyüme, nakit değerler ve bankalardan alacaklar kaleminde aynı dönemde meydana gelen artışın önemli bir kısmını teşkil etmektedir. Bankalar nezdindeki mevduat kalemi, meydana gelen bu artışla birlikte 2012 yılı sonunda 2.241,2 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.2

Bin TL	2011	2012
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	2.024.944,9	2.411.970,9
Kasa	52.452,8	41.824,1
Altın	2.510,6	2.506,9
Bankalar Nezdindeki Mevduat	1.907.038,1	2.241.234,7
Hariçteki Muhabirler	62.943,4	126.405,2

Kaynak: KKTCCMB

Menkul Değerler Cüzdanı

2011 yılında aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 1,06 olan menkul değerler cüzdanı kalemi, 2012 yılı içerisinde yüzde 82,97 artış göstermiş ve 23,3 milyon TL olan menkul kıymet cüzdanı büyüklüğü, 2012 yılı sonunda 42,6 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Krediler

KKTC Merkez Bankası bilançosu krediler kalemi, 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 12,97 gerilemiş ve 91,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında hazine kefaletini haiz bonolar üzerine avans bakiyesi 2012 yılı sonu itibarıyla 24,2 milyon TL artış göstererek 24,4 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2012 yılsonu itibarıyla kamu sektörüne kullandırılan krediler toplamı 91,2 milyon TL, bankacılık sektörüne kullandırılan krediler toplamı ise 0,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.3

Bin TL	2011	2012
Krediler	105.307,3	91.651,9
Kamu	103.401,8	91.206,2
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805,3	66.805,3
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	245,8	24.400,9
Hazine'nin Borcu	36.350,7	0,00
Bankacılık	1.905,5	445,7
Sanayi	1.905,5	445,7
Eğitim	0,00	0,00
Ticari	0,00	0,00

Kaynak: KKTCCMB

BPP İşlemleri

Bankalararası Para Piyasası (BPP) işlemlerinde Merkez Bankası'nın görevi, bankaların kendi aralarında yapacağı işlemlerde aracı rolünü üstlenmektir. Yani borç veren taraf Merkez Bankası'na borç vermiş, borç alan taraf Merkez Bankası'na borçlanmış olmaktadır. Bu nedenle, BPP'de gerçekleşen işlemler Merkez Bankası bilançosunda görülmektedir. 2012 yılsonu itibarıyla aktif toplamı içinde yer alan BPP işlemlerinden alacaklar kalemi Türk Lirası'nda 6 Milyon TL, yabancı para da 20,2 milyon TL iken, pasifte yer alan BPP işlemleri borçları kaleminin bakiyesi bulunmamaktadır.

Takipteki Alacaklar (Net)

2012 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 12,5 milyon TL takipteki alacağı bulunurken, bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2012 yılsonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlar kalemlerinden oluşan net sabit kıymetler toplamı, 2012 yılı sonunda, 2011 yılsonuna göre yüzde 1,1 artarak 1,5 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.4

Bin TL	2011	2012
Sabit Kıymetler	1.487,4	1.503,8
Gayrimenkuller	454,2	438,1
Demirbaşlar	1.033,2	1.065,7

Kaynak: KKTCMB

Diğer Aktifler

2011 yılında 12,5 milyon TL olan diğer aktifler kalemi toplamı, 2012 yılında bu kalemi oluşturan muvakkat borçlular ve borçlu transituar hesaplarındaki az miktarda yükselişe bağlı olarak yüzde 5,34 oranında artmıştır.

Tablo 4.5

Bin TL	2011	2012
Diğer Aktifler	12.484,4	13.151,1
Muvakkat Borçlular	60,2	68,0
Borçlu Transituar Hesabı	12.424,2	13.083,1

Kaynak: KKTCMB

Pasif Hesaplar

2012 yılsonu pasif toplamı içinde en büyük paya sahip bankalar mevduatı ile ikinci en büyük paya sahip yasal karşılık toplamlarında önceki yılsonuna göre artış yaşanmıştır. 2012 yılında yaşanan bu değişimlere bağlı olarak pasif toplamı 2011 yılsonuna göre yüzde 18,24 artmış ve 2,587 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu Mevduatı

2012 yılsonu itibarıyla genel bütçeli idare mevduatında bir önceki yıla göre 5 milyon TL artış görülürken, Hazine'nin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden Hazine mevduatı kaleminde 1,8 milyon TL'lik azalış yaşanmıştır. Bu değişimlere bağlı olarak 2012 yılsonu itibarıyla kamu mevduatı toplamı, 2011 yılsonuna göre yüzde 8,48 oranında artmış ve 41,7 milyon TL olmuştur.

Tablo 4.6

Bin TL	2011	2012
Kamu Mevduatı	38.407,1	41.662,3
Hazine Mevduatı	17.162,5	15.375,8
Genel Bütçeli İdareler	21.244,6	26.286,5

Kaynak: KKTCMB

Bankalar Mevduatı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyette bulunan lisanslı bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamlarını gösteren bankalar mevduatı kalemi 2011 yılsonuna göre yüzde 23,53 artış göstermiş ve 2012 yılsonunda 1.315,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.7

Bin TL	2011	2012
Bankalar Mevduatı	1.064.640,7	1.315.192,0

Kaynak: KKTCMB

Diğer Mevduat

2012 yılsonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2011 yılsonuna göre yüzde 14,12 oranında azalış göstererek yaklaşık 1 milyon TL'ye gerilemiştir.

Yasal Karşılıklar

Merkez Bankası'nda tutulan yasal karşılıklar kalemi toplamı 2012 yılsonunda bir önceki yıla göre yüzde 6,6 oranında artış göstererek 700 milyon TL'ye yükselmiştir.

Fonlar

Merkez Bankası'na ve Hazine'ye ait fonlarda 2011 yılsonuna göre meydana gelen gerilemelere karşın, diğer fonlar kaleminde yaşanan artışa bağlı olarak fonlar kalemi, 2012 yılsonu itibarıyla 268,1 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.8

Bin TL	2011	2012
Fonlar	192.316,5	268.052,7
Merkez Bankası	244,1	199,8
Hazine	973,8	866,0
Diğer	191.098,6	266.986,9

Kaynak: KKTCCMB

Diğer Pasifler

2012 yılsonu itibarıyla muvakkat alacaklılar ve alacaklı transituar hesaplarından oluşan diğer pasifler hesabı toplamı, muvakkat alacaklılar hesabının sıfırlanması ve alacaklı transituar hesabında 2011 yılsonuna göre yaşanan 0,07 milyon TL'lik azalış ile 0,3 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 4.9

Bin TL	2011	2012
Diğer Pasifler	331,8	256,0
Muvakkat Alacaklılar	5,8	0,0
Alacaklı Transituar Hs.	326,0	256,0

Kaynak: KKTCCMB

Özkaynaklar

Özkaynaklar kalemini oluşturan alt kalemler arasında bulunan ihtiyatlar ve karşılıklar hesaplarında, 2012 yılsonunda önceki yıla göre sırasıyla yüzde 17,63 ve yüzde 19,19 oranlarında ki artışlar sonucunda, özkaynaklar toplamı 260,9 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yaşanan bu değişimlerin ardından 2012 yılsonu itibarıyla ihtiyatlar, karşılıklar ve kâr kalemleri sırasıyla 101,4 milyon TL, 80,3 milyon TL ve 59,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın 20 milyon TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Tablo 4.10

Bin TL	2011	2012
Özkaynaklar	234.385,8	260.911,5
Sermaye	20.000,0	20.000,0
İhtiyatlar	86.197,0	101.395,3
Karşılıklar	67.395,8	80.330,5
Kâr	60.793,0	59.185,7

Kaynak: KKTCCMB

4.2. Kâr-Zarar Tablosu

2012 yılında Merkez Bankası'nın kârı önceki yıla göre yüzde 2,64 oranında azalmış ve 59,2 milyon TL olmuştur. 2012 yılında bir önceki yıla göre toplam gelirler kalemindeki yüzde 3,67 artışa karşın toplam giderler kaleminde yüzde 9,42 oranında yaşanan artış, kâr toplamının azalmasına sebep olmuştur.

Gelirler kalemi altında 2012 yılında yüzde 92,33 paya sahip olan alınan faizler kalemi, önceki yıla göre yüzde 6,46 artış göstermiş ve 122,1 milyon TL olmuştur. Aynı dönem içinde kambiyo kârları 7,5 milyon TL azalış gösterirken, Türk Lirası işlemleri kârları 5,4 milyon TL artmıştır. Bu değişimlere istinaden kambiyo kârları ve Türk Lirası işlem kârları toplamı sırasıyla 1,1 milyon ve 9,1 milyon TL olmuştur.

2011 yılında 66,8 milyon TL olan toplam giderler, 2012 yılında 6,3 milyon TL artış göstermiş ve 73,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. Gider kalemleri içinde en yüksek paya sahip olan verilen faizler toplamı, 2012 yılsonu itibarıyla önceki yıla göre binde 5 daralarak 49,3 milyon TL olmuştur. Giderler içinde 2012 yılında yüzde 13,68 ile ikinci en yüksek paya sahip kasadaki TL ve efektif sigorta primleri kalemi, önceki yıla göre yüzde 100 artarak 10 milyon TL'ye ulaşmıştır. Personel giderleri önceki yıla göre yüzde 2,52 artış göstermiş ve 8,1 milyon TL olmuştur. Banknot ve efektif sigorta primleri ise önceki yıla göre yüzde 3,82 azalarak 2,9 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 4.11

Gelirler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2011	2012	2011	2012	
Kambiyo Kârları	8.542,0	1.086,7	6,70	0,83	-87,28
Türk Lirası İşlemleri Kârları	3.608,0	9.050,5	2,83	6,84	150,85
Alınan Faizler	114.707,4	122.115,0	89,91	92,33	6,46
Çeşitli Kârlar	717,8	6,5	0,56	0,00	-99,09
Toplam	127.575,2	132.258,7	100,00	100,00	3,67
Giderler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2011	2012	2011	2012	
Personel Giderleri	7.862,0	8.060,0	11,77	11,03	2,52
İdari Giderler	659,5	699,5	0,99	0,96	6,07
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	3.051,3	2.934,8	4,57	4,02	-3,82
Kasadaki TL ve Efektif Sigorta Primleri	5.000,0	10.000,0	7,49	13,68	100,00
Verilen Faizler	49.527,8	49.298,5	74,16	67,46	-0,46
Kambiyo Zararları	84,5	1.498,8	0,12	2,05	1.673,85
Şüpheli Alacaklar Karşılığı	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Amortismanlar	224,2	235,4	0,34	0,33	5,00
Sair Giderler ve Zararlar	372,9	346,0	0,56	0,47	-7,21
Toplam	66.782,2	73.073,0	100,00	100,00	9,42
Kâr	60.793,0	59.185,7			-2,64
Genel Toplam	127.575,2	132.258,7			3,67

Kaynak: KKTCMB

4.3. Kâr Dağılımı - 2012

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 44. maddesi ile kârın kullanımı düzenlenmiştir. Söz konusu madde gereğince

2012 yılı kârı olan 59,2 milyon TL aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

Tablo 4.12

Bin TL	Kârdan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara	14.796,4	25,00
Hazine Kısa Vadeli Avans Hesabına	3.349,7	5,66
K.T. Cypruvex İşletmeleri Ltd. Hesabına	13.038,7	22,03
Hazineye Aktarılan	28.000,9	47,31
2012 Kârı	59.185,7	100,00

Kaynak: KKTCMB

BÖLÜM V
DÜZENLEMELER

Bankamızca 2012 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aşağıda sunulmuştur.

Yasal ve İdari Düzenlemeler

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 23. maddesi uyarınca, yasal karşılık oranı, 16 Temmuz 2012 tarih ve 827 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 24 Temmuz 2012 tarih ve 136 sayılı Resmi Gazete de yayınlanarak 31 Temmuz 2012 tarihinden itibaren uygulanmasına başlanmıştır.

41/2001 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 30. ve 51(1)(I) maddelerine istinaden KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 20 Aralık 2012 tarih ve 834 no'lu kararı ile onaylanan Risk Merkezi İşlemleri Tebliği, 26 Aralık 2012 tarih ve 214 sayılı Resmi Gazete de yayınlanmış olup, yürürlük tarihi 01 Nisan 2013'dür.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca 20 Aralık 2012 tarih ve 735 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 21 Aralık 2012 tarih ve 212 sayılı Resmi Gazete de yayınlanmış ve 01 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

KKTC Merkez Bankası nezdindeki Türk Parası ve yabancı para yasal karşılık hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası 11(1) ve 23(3) maddeleri uyarınca 20 Aralık 2012 tarih ve 836 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 21 Aralık 2012 tarih ve 212 sayılı Resmi Gazete de yayınlanmış ve 01 Ocak 2013 tarihinden itibaren uygulanmasına karar verilmiştir.

41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11(1) maddesi uyarınca, 31(1), (A), (B) ve (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre Türk Parası ve yabancı para reeskont ve avans işlemlerinde uygulanan yıllık faiz oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 20 Aralık 2012 tarih ve 837 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 21 Aralık 2012 tarih ve 212 sayılı Resmi Gazete de yayınlanmış ve 01 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

BÖLÜM VI
TABLolar

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2011 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					2.048.219.875,84
Kasa			2.315.351,96	50.137.444,52	
Altın				2.510.610,28	
Menkul Değerler Cüzdanı			23.275.000,00		
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.104.161.634,45	802.876.429,31	
Hariçteki Muhabirler				62.943.405,32	
II- Duran Değerler					1.487.351,61
Gayri Menkuller			454.131,01		
Demirbaşlar			1.033.220,60		
III- Krediler					68.956.624,52
A- Kamu Sektörü			67.051.170,27		
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletine Haiz Bono Üzerinden Avans	245.846,74				
B- Bankacılık Sektörü				1.905.454,25	
a- Ticari					
b- Sanayi		1.905.454,25			
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			19.800.000,00	587.320,00	20.387.320,00
V- Muvakkat Borçlular			60.178,42		60.178,42
VI- Diğer Aktifler					48.774.926,56
A- Borçlu Transituar Hesabı			48.774.926,56		
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14				
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	-12.511.964,14				
Toplam			1.266.925.613,27	920.960.663,68	2.187.886.276,95

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2011 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					173.592.735,94
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			86.197.038,53		
Karşılıklar			67.395.697,41		
II - Yabancı Kaynaklar					1.953.168.739,85
A- Kamu Sektörü Mevduatı			27.731.395,58	10.675.725,69	
a- Hazine Mevduatı	12.196.742,70	4.965.746,75			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	15.534.652,88	5.709.978,94			
c- Katma Bütçeli İdareler Mev.					
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			939.697.517,60	781.623.293,65	
a- Bankalar Mevduatı	536.918.341,60	527.107.526,86			
b- Yasal Karşılıklar	402.779.176,00	253.900.966,79			
c- Bloke Paralar		614.800,00			
C- Muhtelif Mevduat			630.167,56	494.126,38	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	629.454,80	494.126,38			
b- Diğer Mevduat	712,76				
D- Fonlar			95.280.880,57	97.035.632,82	
a- Merkez Bankası Fonu	244.103,24				
b- Hazineye Ait Fonlar	878.813,47	94.974,09			
c- Diğer Fonlar	94.157.963,86	96.940.658,73			
III - BPP İşlemler Borçlar					
IV - Muvakkat Alacaklılar			5.782,76		5.782,76
V - Diğer Pasifler					325.996,96
Alacaklı Transituar Hesabı			313.288,83	12.708,13	
VI - Kâr			60.793.021,44		60.793.021,44
Toplam			1.298.044.790,28	889.841.486,67	2.187.886.276,95

Kaynak: KKTCCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2012 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					2.454.557.333,98
Kasa			2.110.829,49	39.713.341,17	
Altın			0,00	2.506.876,17	
Menkul Değerler Cüzdanı			42.586.400,00	0,00	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.224.645.576,55	1.016.589.137,66	
Hariçteki Muhabirler			0,00	126.405.172,94	
II- Duran Değerler					1.503.826,19
Gayri Menkuller			438.088,82	0,00	
Demirbaşlar			1.065.737,37	0,00	
III- Krediler					91.651.874,48
A- Kamu Sektörü			91.206.224,48	0,00	
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletine Haiz Bono Üzerinden Avans	24.400.900,95				
B- Bankacılık Sektörü			0,00	445.650,00	
a- Ticari					
b- Sanayi		445.650,00			
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			6.000.000,00	20.176.620,00	26.176.620,00
V- Muvakkat Borçlular			68.019,03	0,00	68.019,03
VI- Diğer Aktifler					13.083.044,43
A- Borçlu Transituar Hesabı			13.083.044,43	0,00	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14		0,00	0,00	
Takipteki Alacaklar Karşılığı(-)	12.511.964,14				
Toplam			1.381.203.920,17	1.205.836.797,94	2.587.040.718,11

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2012 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					201.725.833,22
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			101.395.293,89		
Karşılıklar			80.330.539,33		
II - Yabancı Kaynaklar					2.325.873.188,06
A- Kamu Sektörü Mevduat			29.068.031,55	12.594.336,32	
a- Hazine Mevduatı	5.258.343,84	10.117.498,76			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	23.809.687,71	2.476.837,56			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.002.343.207,45	1.012.849.316,60	
a- Bankalar Mevduatı	569.036.541,45	705.950.850,95			
b- Bloke Paralar	6.200.000,00	34.004.626,00			
C- Yasal Karşılıklar	427.106.666,00	272.893.839,65			
D- Muhtelif Mevduat			603.899,54	361.688,34	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	603.151,04	361.688,34			
b- Diğer Mevduat	748,50	0,00			
E- Fonlar			142.786.718,06	125.265.990,20	
a- Merkez Bankası Fon.	199.830,52	0,00			
b- Hazineye Ait Fonlar	776.633,15	89.402,62			
c- Diğer Fonlar	141.810.254,39	125.176.587,58			
III - BPP İşlemler Borçları			0,00	0,00	0,00
IV - Muvakkat Alacaklılar			0,00	0,00	0,00
V - Diğer Pasifler					256.018,51
Alacaklı Transituar Hesabı			241.153,12	14.865,39	
VI - Kâr			59.185.678,32		59.185.678,32
Toplam			1.435.954.521,26	1.151.086.196,85	2.587.040.718,11

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31 Ara. 2005	803.882.854	212.667.432	47.708.851	1.064.259.137
31 Ara. 2006	968.876.694	173.500.874	57.087.426	1.199.464.994
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213
31 Ara. 2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816
31 Ara. 2012	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718

Kaynak: KKTCCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (TL)

Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2005	117.714.899	571.917.179	367.845.086	6.781.973	1.064.259.137
31 Ara. 2006	109.682.971	632.201.357	450.940.773	6.639.893	1.199.464.994
31 Ara. 2007	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Ara. 2008	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara. 2010	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31 Ara. 2012	260.911.512	1.357.819.974	700.000.506	268.308.726	2.587.040.718

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2005	43.860.979	582.261	58.081.780	295.487.013	36.191.676	369.679.145	803.882.854
31 Ara. 2006	59.646.815	753.894	77.824.092	393.344.892	65.816.671	373.733.570	971.119.934
31 Ara. 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar. 2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz. 2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.529.634.301
30 Eyl. 2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar. 2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz. 2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30 Eyl. 2012	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31 Ara. 2012	41.824.171	2.506.876	1.224.645.576	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)								
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2005			3.114.127		39.450		467.100	3.620.677
31 Ara. 2006			3.357.939				3.534.795	6.892.734
31 Ara. 2007			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.211.150
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397	9.038.087
30 Eyl. 2009		466.648	4.416.690				7.520.845	12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	8.534.660
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz. 2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30 Eyl. 2012			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31 Ara. 2012			453.025					453.025

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara 2005	11.437.380	97.627.177	221.320.267	221.856.901	171.662.483	196.182.603	18.990.773	684.681	939.762.265
31 Ara 2006	6.306.130	58.836.345	271.132.222	289.649.744	208.696.624	242.244.131	5.582.742	694.175	1.083.142.113
31 Ara 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Ara.2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar 2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz 2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl.2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara.2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar.2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.458.487.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara.2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.775.654
31 Mar.2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara.2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar.2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30 Eyl. 2012	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31 Ara. 2012	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	603.900	361.688	2.017.615.854

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2003	12	1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004	12	1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005	12	1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006	12	1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,262
2007	12	1,1647	1,1703	2,3259	2,3381	1,7102	1,7184	2,8256	2,9669
2008	12	1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009	12	1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010	12	1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011	12	1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556		
2012	1	1,7819	1,7905	2,7924	2,8070	2,3396	2,3509		
	2	1,7485	1,7569	2,7709	2,7854	2,3503	2,3616		
	3	1,7729	1,7815	2,8367	2,8515	2,3664	2,3778		
	4	1,7535	1,7620	2,8415	2,8564	2,3173	2,3285		
	5	1,8307	1,8395	2,8518	2,8667	2,2794	2,2904		
	6	1,8065	1,8152	2,8216	2,8363	2,2742	2,2852		
	7	1,8011	1,8098	2,8260	2,8408	2,2087	2,2194		
	8	1,8070	1,8157	2,8584	2,8733	2,2683	2,2792		
	9	1,7847	1,7933	2,8936	2,9087	2,3085	2,3196		
	10	1,7928	1,8014	2,8794	2,8945	2,3216	2,3328		
	11	1,7797	1,7883	2,8501	2,8650	2,3108	2,3219		
	12	1,7826	1,7912	2,8708	2,8858	2,3517	2,3630		

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Çapraz Kurlar				
Yabancı Para / ABD Doları				
Yıllar	Aylar	£	€	KL
2003	12	1,775	1,2502	2,156
2004	12	1,9205	1,3611	2,3722
2005	12	1,7238	1,1831	2,0975
2006	12	1,9621	1,3172	2,3095
2007	12	1,9979	1,4683	2,5351
2008	12	1,4503	1,4156	
2009	12	1,5874	1,4347	
2010	12	1,5456	1,3254	
2011	12	1,5449	1,2938	
2012	1	1,5677	1,3130	
	2	1,5854	1,3442	
	3	1,6006	1,3347	
	4	1,6211	1,3215	
	5	1,5584	1,2451	
	6	1,5625	1,2589	
	7	1,5697	1,2263	
	8	1,5825	1,2553	
	9	1,6220	1,2935	
	10	1,6068	1,2950	
	11	1,6021	1,2984	
	12	1,6111	1,3192	

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TL	\$	€	£				
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatı Yasal Karşılıklarına Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212

Kaynak: KKTCCMB

Reeskont Faiz Oranları																	
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					§				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.10.03	60	47	45	40	40	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans.
Kaynak: KKTCMB

Genel Disponibilite Oranları

Yurt dışındaki bankalarda bulundukları para miktarı, özkaynaklarının beş (5) katına kadar olan bankalar için 10*

Yurt dışındaki bankalarda bulundukları para miktarı, özkaynaklarının beş (5) katını aşan bankalar için 25**

Not: Genel Disponibilite Oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 07 Şubat 2013 tarih ve 841 sayılı kararı olup, 26 Şubat 2013 tarih ve 32 no'lu Resmî Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	TP	YP
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde		0

Kaynak: KKTCMB

Karşılıksız Çekler			
Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011			3.244
2012	1	314	314
	2	321	635
	3	336	971
	4	350	1.321
	5	316	1.637
	6	272	1.909
	7	347	2.256
	8	325	2.581
	9	289	2.870
	10	327	3.197
	11	264	3.461
	12	381	3.842

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı (Milyon TL)							
Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009	I	990,1	10,21	5.759,7	8,80	6.379,1	8,09
	II	1.038,7	4,91	5.968,6	3,63	6.580,4	3,16
	III	1.084,0	4,36	5.990,7	0,37	6.649,8	1,05
	IV	1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22

Kaynak: KKTCCMB